

BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG ĐỘI THIẾU NIÊN TIỀN PHONG HỒ CHÍ MINH TRONG CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC VÀ TRUNG HỌC CƠ SỞ Ở PHƯỜNG TRÀ VINH, TỈNH VĨNH LONG

Văn Đăng Khoa
Trường Đại học Trà Vinh
Email: dangkhoavan1912@gmail.com

Tóm tắt: Từ kết quả nghiên cứu; tiếp theo bài viết “Một số vấn đề lý luận về Quản lý hoạt động Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh ở các trường Tiểu học và Trung học cơ sở”; bài viết đề xuất một số biện pháp quản lý hoạt động Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh trong các trường tiểu học và trung học cơ sở ở phường Trà Vinh, tỉnh Vĩnh Long; nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động Đội ở địa phương.

Từ khóa: Quản lý hoạt động Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh, trường tiểu học, trung học cơ sở, phường Trà Vinh, tỉnh Vĩnh Long

MEASURES TO MANAGE THE ACTIVITIES OF THE HO CHI MINH YOUNG PIONEER TEAM IN PRIMARY AND SECONDARY SCHOOLS IN TRA VINH WARD, VINH LONG PROVINCE

Van Dang Khoa
Tra Vinh University
Email: dangkhoavan1912@gmail.com

Abstract: From the research results; following the article “Some theoretical issues on the management of the activities of the Ho Chi Minh Young Pioneer Team in primary and secondary schools”; this article proposes some measures to manage the activities of the Ho Chi Minh Young Pioneer Team in primary and secondary schools in Tra Vinh ward, Vinh Long province; in order to improve the effectiveness of the Team's activities in the locality.

Keywords: Management of the activities of the Ho Chi Minh Young Pioneer Team, primary schools, secondary schools, Tra Vinh ward, Vinh Long province

Nhận bài: 16/06/2025

Phản biện: 11/07/2025

Duyệt đăng: 16/07/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Công tác Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh (TNTP HCM) trong trường học không chỉ là một hoạt động bổ trợ mà còn giữ vai trò quan trọng trong hệ thống giáo dục Việt Nam. Đặc biệt, ở cấp tiểu học và trung học cơ sở, công tác Đội không chỉ hỗ trợ giáo dục chính khóa mà còn giúp định hướng giá trị sống, nâng cao ý thức trách nhiệm và tinh thần đoàn kết của học sinh. Theo Luật Giáo dục năm 2019, giáo dục tiểu học và trung học cơ sở là giai đoạn nền tảng, có vai trò quan trọng trong việc hình thành đạo đức, trí tuệ và nhân cách cho học sinh. Các trường tiểu học và trung học cơ sở ở phường Trà Vinh, tỉnh Vĩnh Long hiện nay hoạt động Đội đã đi vào nề nếp và đạt nhiều thành tích; tuy nhiên vẫn còn gặp không ít khó khăn và thách thức. Việc quản lý hoạt động Đội tại các trường này vẫn còn một số hạn chế như Ban giám hiệu nhà trường, thầy cô Tổng phụ trách Đội TNTP tại các trường vẫn còn đang nặng tính giáo dục chuyên môn, chưa thực sự đồng đều về kỹ năng tổ chức, quản lý và sáng tạo trong việc triển khai các phong trào, hoạt động Đội. Nhiều hoạt động vẫn mang tính hình thức, chưa thực sự

thu hút sự tham gia của đội viên. Xuất phát từ những lý do trên, tiếp theo bài viết “ Một số vấn đề lý luận về Quản lý hoạt động Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh ở các trường Tiểu học và Trung học cơ sở”; bài viết này đề xuất một số biện pháp quản lý hoạt động Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh trong các trường tiểu học và trung học cơ sở ở phường Trà Vinh, tỉnh Vĩnh Long; nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động Đội ở địa phương.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Đánh giá chung về thực trạng quản lý hoạt động Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh ở các trường tiểu học, trung học cơ sở phường Trà Vinh, tỉnh Vĩnh Long

Từ kết quả khảo sát đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên Tổng phụ trách Đội, giáo viên chủ nhiệm ở một số trường tiểu học, trung học cơ sở phường Trà Vinh cho thấy: Thời gian qua hoạt động Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh trong các trường tiểu học và trung học cơ sở ở phường Trà Vinh, tỉnh Vĩnh Long đã được các trường quan tâm tổ chức thực hiện và đã đạt được những kết quả nhất

định, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục nói chung, chất lượng hoạt động Đội nói riêng. Hoạt động đã được cấp ủy, chính quyền; Ban giám hiệu nhà trường, và Hội đồng đội quan tâm lãnh chỉ đạo một cách toàn diện, kịp thời. Nội dung hoạt động Đội đã được thực hiện thường xuyên trong nhà trường; phương pháp hoạt động Đội được sử dụng khá phong phú, linh hoạt và phù hợp tình hình địa phương. Đa số CBQL, GVCN, GV bộ môn và GV TPT đã nhận thức được vai trò và tầm quan trọng của hoạt động Đội trong trường TH, THCS; hầu hết GV TPT đều được trang bị các năng lực, phẩm chất nghiệp vụ Đội và có chứng chỉ về nghiệp vụ công tác Đội. Nhà trường đã huy động được các lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường tham gia vào hoạt động Đội trong nhà trường. Về cơ bản học sinh đã tích cực tham gia các hoạt động đội tại nhà trường, từ đó xây dựng cho các em tinh thần đoàn kết, thân ái, giúp các em hứng thú, tự tin hơn trong học tập và sinh hoạt hàng ngày.

Tuy nhiên vẫn còn một số hạn chế cần khắc phục như:

Một số ít GV và HS còn chưa nhận thức đầy đủ, chính xác về vị trí, vai trò của tổ chức Đội và ý nghĩa, tầm quan trọng của hoạt động Đội trong trường THCS. Cán bộ đội chưa được quan tâm bồi dưỡng thường xuyên, hình thức tập huấn, bồi dưỡng còn đơn điệu.

Việc quản lý tổ chức đội có lúc, có thời điểm chưa được quan tâm như: Công tác phối hợp bồi dưỡng nghiệp vụ cho GV-TPT đội; tạo điều kiện, huy động nguồn lực, tài chính cho hoạt động Đội; công tác kiểm tra đánh giá...

Việc quan tâm đổi mới nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức hoạt động của Đội trong nhà trường còn chậm, chưa thu hút được sự chủ động, tích cực tham gia của HS.

Nguồn lực (cơ sở vật chất, tài chính) để đáp ứng yêu cầu hoạt động hạn chế; lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường tham gia vào hoạt động Đội còn hạn chế, thiếu đồng bộ trong công tác phối hợp. Chế độ chính sách có thời điểm chưa kịp thời.

Công tác kiểm tra, đánh giá còn chưa thực hiện thường xuyên và chưa linh hoạt, hiệu quả trong kiểm tra, đánh giá thấp.

Công tác thi đua, khen thưởng chưa thường xuyên, kịp thời.

2.2. Đề xuất một số biện pháp quản lý hoạt động Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh ở các trường tiểu học, trung học cơ sở phường Trà Vinh, tỉnh Vĩnh Long

Biện pháp 1: Nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý, giáo viên về vai trò, tầm quan trọng của hoạt động Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh ở trường tiểu học và trung học cơ sở

Mục tiêu của biện pháp là nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý, giáo viên về vai trò, tầm quan trọng của hoạt động Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh ở trường tiểu học và trung học cơ sở nhằm hình thành nhận thức đúng đắn về chức năng, nhiệm vụ của tổ chức Đội TNTP Hồ Chí Minh trong nhà trường. Qua đó, tạo sự thống nhất trong nhận thức và hành động của đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên, Tổng phụ trách Đội về vai trò, tầm quan trọng của hoạt động Đội trong sự phát triển toàn diện học sinh. Qua đó, khơi gợi tinh thần trách nhiệm và sự chủ động của cán bộ, giáo viên trong việc phối hợp và hỗ trợ hoạt động Đội.

Nội dung thực hiện biện pháp, bao gồm:

Tổ chức tập huấn, bồi dưỡng về kỹ năng công tác Đội, giáo dục kỹ năng sống, tổ chức hoạt động ngoài giờ, chuyên đề về công tác Đội và giáo dục kỹ năng sống cho Đội viên.

Triển khai chuyên đề: “Vai trò của Đội TNTP trong giáo dục học sinh tiểu học, THCS giai đoạn đổi mới”. Phổ biến, tuyên truyền các văn bản chỉ đạo, điều lệ, hướng dẫn hoạt động Đội của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh và ngành Giáo dục.

Lồng ghép chủ đề “Giáo dục giá trị sống – kỹ năng sống qua hoạt động Đội” vào sinh hoạt chuyên môn.

Tổ chức hội thảo chia sẻ kinh nghiệm, giới thiệu các mô hình hoạt động Đội tiêu biểu trong và ngoài địa phương với hình thức: tập huấn tập trung, hội thảo trực tuyến, tham quan học tập mô hình điểm. Tổ chức các cuộc thi tìm hiểu kiến thức về Đội, giao lưu giữa các trường. Thiết lập nhóm chia sẻ trực tuyến (Zalo/Facebook/Youtube Channel...) để cung cấp tư liệu, video hướng dẫn hoạt động.

Biện pháp 2: Xây dựng kế hoạch hoạt động Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh ở trường tiểu học và trung học cơ sở phường 3, thành phố Trà Vinh

Mục tiêu của biện pháp là tạo khung hoạt động toàn diện, nhất quán cho các Liên đội trên địa bàn

phường. Gắn hoạt động Đội với mục tiêu giáo dục phẩm chất và năng lực học sinh. Từ đó, Xây dựng kế hoạch hoạt động Đội phù hợp với mục tiêu giáo dục toàn diện học sinh. Đảm bảo tính khoa học, tính khả thi, tính hệ thống và sự đồng bộ với kế hoạch năm học và chương trình giáo dục nhà trường.

Nội dung thực hiện biện pháp, bao gồm:

Phân tích thực trạng hoạt động Đội tại các trường trong những năm gần nhất để xác định định hướng phù hợp. Xây dựng kế hoạch năm học với các chủ đề theo từng tháng như: “Uống nước nhớ nguồn”, “Em yêu biển đảo”, “Vui khỏe an toàn”...

Đưa nội dung “bảo vệ môi trường”, “an toàn giao thông”, “chống bạo lực học đường” vào hoạt động Đội.

Thiết kế các kế hoạch hoạt động Đội theo năm học, theo tháng, theo chủ điểm, chủ đề và sự kiện trọng đại.

Thông nhất khung kế hoạch hoạt động Đội trong từng khối lớp, từng trường.

Biện pháp 3: Tổ chức thực hiện kế hoạch hoạt động Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh ở trường tiểu học và trung học cơ sở

Mục tiêu của biện pháp là nhằm huy động các lực lượng, các nguồn lực đảm bảo tính hiệu lực, hiệu quả và liên tục của kế hoạch đã đề ra. Qua đó, tạo môi trường học tập tích cực, phát triển kỹ năng toàn diện cho học sinh. Đảm bảo các kế hoạch đã xây dựng được triển khai hiệu quả trong thực tế. Phát huy vai trò của giáo viên Tổng phụ trách, giáo viên chủ nhiệm, cán bộ Đoàn, Ban chỉ huy liên đội, chi đội.

Nội dung thực hiện biện pháp, bao gồm:

Tổ chức huy động các lực lượng, các nguồn lực để triển khai các hoạt động phong trào như: Hội trại, Diễn đàn trẻ em, Giao lưu tuổi thơ.

Tổ chức thi đua theo chủ điểm, sinh hoạt chuyên đề theo Liên đội và Chi đội.

Phát triển các câu lạc bộ kỹ năng: MC, sơ cấp cứu, báo Đội, âm nhạc...

Tổ chức các phong trào thi đua, hoạt động giáo dục phù hợp với từng lứa tuổi học sinh.

Đảm bảo công tác tổ chức các ngày hội, ngày lễ, hoạt động trải nghiệm, giáo dục truyền thống.

Kết hợp hoạt động ngoài giờ với chương trình giáo dục kỹ năng sống.

Huy động giáo viên chủ nhiệm, cha mẹ học sinh và đoàn thể địa phương cùng tham gia.

Tạo chuyên mục hoạt động Đội trên website trường và các bản tin nội bộ.

Tổ chức điều phối hoạt động giữa Tổng phụ trách Đội và giáo viên chủ nhiệm.

Lồng ghép hoạt động Đội vào sinh hoạt lớp, tiết sinh hoạt dưới cờ, giờ ra chơi.

Biện pháp 4: Chỉ đạo triển khai hoạt động Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh ở trường tiểu học và trung học cơ sở ở phường Trà Vinh

Mục tiêu của biện pháp là để Đảm bảo tính minh bạch, khách quan trong việc tổ chức, triển khai và điều chỉnh hoạt động Đội. Phát huy mặt mạnh, khắc phục hạn chế, nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động Đội. Tăng cường vai trò của lãnh đạo nhà trường trong quản lý, điều hành hoạt động Đội. Bảo đảm hoạt động Đội diễn ra đúng hướng, đúng mục tiêu, đạt hiệu quả thực chất.

Nội dung thực hiện biện pháp, bao gồm:

Hiệu trưởng Ban hành các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn tổ chức hoạt động Đội.

Chỉ đạo xây dựng kế hoạch, triển khai thực hiện, kiểm tra giám sát kết quả.

Chỉ đạo điều chỉnh hoạt động phù hợp với thực tế nhà trường và nhu cầu học sinh.

Hiệu trưởng Ban hành Quy chế phối hợp giữa Tổng phụ trách Đội với Tổ chuyên môn, với GVCN và GV bộ môn

Xây dựng lịch công tác hoạt động Đội song song với lịch chuyên môn.

Biện pháp 5: Thực hiện kiểm tra, đánh giá hoạt động Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh ở trường tiểu học và trung học cơ sở phường Trà Vinh

Mục tiêu của biện pháp là đảm bảo tính minh bạch, khách quan trong việc tổ chức, triển khai và điều chỉnh hoạt động Đội. Phát huy mặt mạnh, khắc phục hạn chế, nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động Đội.

Nội dung thực hiện biện pháp, bao gồm:

Xây dựng bộ tiêu chí đánh giá hoạt động Đội theo từng năm học, theo 5 nhóm: (1) Chương trình hoạt động, (2) Kỹ năng tổ chức, (3) Sự tham gia của học sinh, (4) Tính sáng tạo, (5) Hiệu quả giáo dục.

Tổ chức kiểm tra theo quý, sơ kết học kỳ, tổng kết năm học.

Lấy ý kiến đánh giá từ nhiều nguồn: học sinh, phụ huynh, giáo viên chủ nhiệm, Tổng phụ trách.

Báo cáo đánh giá được lập thành văn bản, nêu rõ ưu điểm, hạn chế, đề xuất cải tiến.

Có bộ công cụ đánh giá chi tiết, rõ tiêu chí, có minh chứng cụ thể; mẫu biểu và phần mềm phục vụ kiểm tra.

Đội viên được hướng dẫn tự đánh giá và đánh giá lẫn nhau để tăng sự chủ động.

Nhà trường có cơ chế khen thưởng, biểu dương kịp thời đối với cá nhân đội viên, tập thể Liên đội, chỉ đội thực hiện tốt.

Có sự phối hợp giữa các bộ phận trong và ngoài nhà trường.

Đảm bảo thời gian, nguồn lực, kinh phí thực hiện.

III. KẾT LUẬN

Công tác Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh trong trường học không chỉ là một hoạt động bổ trợ mà còn giữ vai trò quan trọng trong hệ thống giáo dục Việt Nam. Đây là môi trường giúp học sinh rèn luyện đạo đức, nhân cách, phát triển kỹ năng sống và bồi dưỡng tinh thần yêu nước ngay từ những năm đầu đời. Đặc biệt, ở bậc tiểu học và trung học cơ sở, công tác Đội không chỉ hỗ trợ giáo dục chính khóa mà còn giúp định hướng giá trị sống, nâng cao ý thức trách nhiệm

và tinh thần đoàn kết của học sinh. Quản lý hoạt động Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh ở các trường Tiểu học và Trung học cơ sở phường Trà Vinh được triển khai đáp ứng được nhu cầu đổi mới giáo dục và vai trò của tổ chức Đội trong việc giáo dục đạo đức, kỹ năng, nhân cách cho học sinh. Mặt khác còn có sự thống nhất giữa chủ trương, nhu cầu thực tiễn, năng lực tổ chức của nhà trường và sự đồng thuận từ các cán bộ phụ trách Đội, Đội viên – cộng đồng chính là tiền đề bảo đảm thành công cho hoạt động này. Bên cạnh đó, với 5 biện pháp cụ thể đã đề xuất được khảo nghiệm là rất cần thiết và rất khả thi đã bao quát đầy đủ các khâu: nhận thức, lập kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo triển khai, kiểm tra và đánh giá. Các biện pháp đã thể hiện được tính hệ thống, khả năng triển khai và bám sát mục tiêu giáo dục toàn diện trong bối cảnh đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Chấp hành Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh. (2020). *Điều lệ Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh*.
2. Ban Chấp hành Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh. (2022). *Điều lệ Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh*.
3. Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2020). Thông tư 32/2020/TT-BGDĐT ngày 15/9/2020, *Ban hành Điều lệ trường trung học cơ sở, trung học phổ thông và trường phổ thông có nhiều cấp học*.
4. Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2020). Thông tư 28/2020/TT-BGDĐT ngày 4/9/2020, *Ban hành Điều lệ trường tiểu học*.
5. Nguyễn Văn Tình. (2022). Công tác Đội trong trường học và vấn đề nâng cao hiệu quả giáo dục đạo đức cho học sinh. *Tạp chí Khoa học Xã hội Việt Nam*, 10(230), 55-61.
6. Lê Thị Bích Hồng. (2019). Quản lý công tác Đội trong trường học phổ thông. *Tạp chí Khoa học Giáo dục*, 167(2), 45-52.